

- kommentar-/debattredaktør Jon Magne Lund
- debatt@vl.no
- ring: 22 310 417 mellom klokken 09.30 og 11.30
- post: Vårt Land, pb.1180, sentrum, 0107 Oslo
- For mer debatt, se verdidebatt.no

Et innlegg skal være på maks **3.500** tegn.
En replikk har maks **1.800** tegn.
Legg gjerne ved bilde av deg selv.
Vi foretrekker ditt innlegg på e-post.
Konvolutter som postlegges må merkes med: «debatt».

Espen Utaker, debattleder
debatt@vl.no

klima

Klar tale møter motstand

Gunnar Kvåle,
professor, Senter for
Internasjonal Helse,
Universitetet i Bergen
Medlem av Concerned
Scientists – Norway

James E. Hansen som i går mottok Sofieprisen har møtt motstand og blitt sensurert av Bush-administrasjonen får sine klare klimauttalelser.

Vårt Lands leder 16. juni tar opp problemet med at nordmenn og mange andre lands innbyggere er relativt lite opptatt av klimaendringene.

Dette er uventet siden det i løpet av de siste årene har vært stor oppmerksomhet omkring problemet. Forskningsmessig godt dokumenterte fakta viser at klimakrisen kan få meget alvorlige konsekvenser for livet på jorda, og mange har gjort mye for å gjøre denne kunnskapen kjent for politikere og andre.

Sensurert. En av disse er professor James E. Hansen som i går mottok Sofieprisen. Han er en velrenommert forsker som i over 30 år har spilt en nøkkelrolle i å øke vår forståelse av menneskeskapt klimaendring og i formidling av denne kunnskapen til politikere og andre. Hans klare tale har imidlertid møtt motstand, og han opplevde under Bush-administrasjonen å få vitenskapelig baserte uttalelser sensurert.

I innledningen til sin siste bok *Storms of my grandchildren. The truth about the coming climate catastrophe and our last chance to save humanity* skriver han blant annet: «Den skremmende konklusjonen er at en fortsatt overutnyttelse av alt fossilt brensel på jorden truer ikke bare millioner av arter på planeten, men også overlevelsen av menneskeheten som sådan.»

Til 'siste dråpe'. Beregningene fra det kjente Potsdam-instituttet for klimaforskning viser at mindre enn halvparten av allerede kjente og økonomisk utnyttbare reserver av kull, olje, gass kan brukes om ikke sjansen for å overskride det internasjonalt omforente to-graders målet for global temperturstigning skal bli for stor.

James E. Hansen (bildet) er en velrenommert forsker som i over 30 år har spilt en nøkkelrolle i å øke vår forståelse av menneskeskapt klimaendring og i formidling av denne kunnskapen til politikere og andre, skriver Gunnar Kvåle.

Foto: Bjørn Sigurdson/Scanpix

De fleste oljeproduerende land, inkludert Norge, fører imidlertid en klimapolitikk hvor det synes som om alt gjøres for å utvinne tilgjengelig fossilt brensel til «siste dråpe».

Dette vil garantert føre til en global temperaturstigning på langt over to grader med risiko for de meget alvorlige, selvforsterkende og irreversible klimaendringer som James Hansen beskriver. Også andre klimaforskere, så vel som miljøvernorganisasjoner og mange enkeltpersoner, har lenge sett alvoret i situasjonen og påpekt at det haster med å sette i verk mer effektive tiltak.

Vi må håpe at politikere som forstår hvilken fare klimakrisen representerer, vil være modige nok til å gjøre alt som

står i deres makt for å sikre at det meste av gjenværende reserver av fossilt brensel ikke blir utvunnet og brukt. Et større folkelig engasjement er svært viktig, men det er urealistisk å forvente at folk flest gjør annet enn å tilpasse seg rammeverket for forbruk, reiseaktivitet og annen miljøskadelig atferd som ledende politiske partier legger opp til.

Hjelpeløse. I denne saken føler selv engasjerte enkeltpersoner seg nokså hjelpeløse når det gjelder å påvirke utviklingen. Ansvaret for handling ligger her klart hos våre ledere. Men også denne gruppen mangler relevant kunnskap. Professor emeritus Sigbjørn Grønås har omsatt deler av James Hansens bok til norsk

(se: www.besteforeldreaksjonen.no). Han skriver i forordet: «Skal klimakampen vinnes, er det en forutsetning at kunnskapen om klimaendringene økes overalt. Ikke minst gjelder dette politikere, planleggere, økonomer og journalister. Jeg mener slike grupper har plikt på seg til å lese Hansen, enten i originalutgave eller her i norsk oversettelse.»

Håpet må være at når flere har forstått hva klimakampen dreier seg om, vil mennesket som et rasjonelt og moralsk vesen evne å gjøre det kunnskapen krever av oss. Tiden er knapp om vi skal kunne sikre en utvikling med gode og levelige vilkår for våre barnebarn og senere generasjoner. Men alternativet til nødvendig handling er en utålelig tanke.